

Messze még a béketárgyalás

Teljesíthetetlenektűnő feltételeket támasztanak az oroszok és az ukránok

• **Harcias nyilatkozatok láttak napvilágot Kijevben és Moszkvában a két fél közötti esetleges béketárgyalásokról. Az ukránok egyik feltétele, hogy állítsák nemzetközi bíróság elé Oroszországot, eközben az oroszok ragaszkodnak a „demilitarizáláshoz és nácitlanításhoz”.**

ROSTÁS SZABOLCS

Moszkva kizárólag feltételei teljesítése esetén hajlandó tárgyalni a békéről – üzent Szergej Lavrov orosz külügyminiszter ukrán hivatali kollégájára felvetésére. Dmitro Kuleba az AP amerikai hírügynökségnek hétfőn adott interjújában közölte, az ukrán kormány arra törekszik, hogy jövő év február végéig csúcstalálkozót rendezzenek a békéről, lehetőleg az ENSZ-ben António Guterres főtitkár közvetítésével. Az ukrán diplomácia vezetője úgy fogalmazott, Ukrajna mindent megtesz azért, hogy megnyerje az Oroszország ellen vívott háborút 2023-ban. Hozzátette, hogy a diplomácia mindig fontos szerepet játszik. „Minden háború diplomáciai úton ér véget. Minden háború annak eredményeként ér véget, hogy mi történt a csatamezőn és mit értek el a tárgyalóasztalnál” – idézte az MTI Kulebát. Hozzátette, hogy Ukrajna szeretné, ha február végén, a háború kezdetének évfordulója környékén létrejöhetne egy csúcstalálkozó. „Az ENSZ lenne a legjobb helyszín erre, mert ez nem arról szól, hogy valamelyik országnak kedvezünk. Ez arról szól, hogy tényleg mindenkit bevonjunk” – mondta Kuleba. Arra a kérdésre, hogy Moszkva meghívást kapna-e erre a csúcstalálkozóra, azt felelte, hogy ehhez először Oroszországot nemzetközi bíróság elé kellene állítani háborús bűncselekmények miatt. „Csak ezen a módon kaphatna

meghívást” – szögezte le az ukrán külügyminiszter.

Kuleba szavaira reagálva Moszkva azzal vágott vissza, hogy a béketárgyalásokhoz Ukrajnának előbb teljesítenie kell az orosz feltételeket. A TASZSZ orosz hírügynökség szerint Szergej Lavrov orosz külügyminiszter tegnap azt mondta, hogy Oroszország céljai Ukrajna „demilitarizálásáról és nácitlanításáról” ismertek Kijev számára. Az orosz diplomácia vezetője hozzátette, ha Ukrajna nem teljesíti Oroszország követeléseit, akkor a kérdést a harctéren fogják eldönteni. Esetleges béketárgyalásokról Vlagyir Putyin is beszélt karácsony első napján, amikor úgy vélekedett, a Nyugat meg akarja osztani a történelmi

Bukarestnek sem tetszik az ukrán kisebbségi törvény

Sajnálatosnak tartja a román külügyminisztérium, hogy az ukrán parlament egy „hiányos, jogszerűtleneket lehetővé tevő, az országban élő nemzeti közösségek igényeit figyelmen kívül hagyó” kisebbségi törvényt fogadott el, ezért felszólítja az ukrán felet, hogy kérjen újabb ajánlást az ügyben a Velencei Bizottságtól és ültesse is át a gyakorlatba az Európa Tanács alkotmányjogi konzultatív testületének javaslatait. Állásfoglalásában a bukaresti külügy felidézte: a nemzeti kisebbségről (közösségekről) szóló törvény elfogadása az egyik feltétele annak, hogy Ukrajna megkezdhesse a csatlakozási tárgyalásokat az Európai Unióval. Bukarest ismételt támogatásáról biztosította Kijev európai integrációs törekvéseit, és bár megéri igyekezetét, úgy értékeli, hogy a „túlzott sietség” az érintett közösségekkel folytatandó konzultáció rovására ment, holott Bukarest korábban is jelezte, mindenképpen szükség

lett volna egy tartalmas párbeszédre az Ukrajnában élő román közösség képviselőivel, még a törvény elfogadása előtt. Bukarest szerint a törvény nem javítja ki azokat a jogszerűtleneket, amelyeket a Velencei Bizottság és a román fél is kifogásolt az oktatási és nyelvtörvényben, nem garantálja megnyugtató módon az anyanyelvű oktatáshoz való jogot, félreértelmezhető nyelvet használni a kisebbségi jogok érvényesítését ellenőrző állami hatóságok és kisebbségi szervezetek kompetenciáit illetően. A román külügy azt is kifogásolja, hogy az ukrán kisebbségi törvény nem elég egyértelmű a közigazgatási nyelvhasználatot illetően, illetve semmilyen előírást nem tartalmaz a bírósági anyanyelvhasználat tekintetében. Bukarest szerint a törvény további hiányossága, hogy nem tisztázza sem a többnyelvű feliratozásnak, sem a nemzeti kisebbségi szervezetek finanszírozásának kérdését.

Oroszországot. Az orosz elnök a moszkvai közszolgálati televízióban vasárnap sugárzott interjújában kijelentette: „Oszd meg, és uralkodj! Mindig erre törekedtek, most

is ezt próbálják tenni, de a mi célunk más: az orosz nép egyesítése.” Putyin szerint „jó irányba halad” az orosz hadsereg. „Nemzeti érdekeinket, állampolgáraink érdekeit és a

népünket védjük” – mondta a 11. hónapjába lépett ukrán orosz invázióról. Az orosz elnök ismétlen bírálta Kijevet és nyugati szövetségeseit, akik szerinte „elutasítják a tárgyalásokat”. Ő viszont – mint mondta – „készen áll a folyamat valamennyi résztvevőjével az elfogadható eredmények érdekében”. „Mindig is arra törekedtünk, hogy minden nézetkülönbséget békés eszközökkel oldjunk meg, tárgyalások útján” – tette hozzá. Az amerikai Patriot rakétavédelmi rendszer Ukrajnába történő szállításával – amelyről Volodimir Zelenszkij ukrán elnök washingtoni látogatásán született megállapodás – kapcsolatos kérdésre válaszolva az orosz elnök kijelentette, hogy „száz százalékban” bizonyos abban, hogy az orosz erők megsemmisítik az ukrán hadsereg által amerikai szövetségeseitől hónapok óta kért fegyverzetet.

Kitüntetések ad át katonáinak Volodimir Zelenszkij, Ukrajna elnöke

◀ FORRÁS: FACEBOOK/VOLODIMIR ZELENSZKI

Feloldotta az SRI az 1989-es forradalom ügyiratainak titkosítását

• **Feloldotta a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) az 1989-es romániai forradalomra vonatkozó, a kommunista titkosszolgálat, a hírhedt Securitate tisztjeinek akkori szerepével kapcsolatos belső ügyiratainak titkosítását.**

A szolgálat honlapján immár elérhető 13 kötetnyi dosszié az 1989-es decemberi események kivizsgálására létrehozott, 1991-ben és 1992-ben működő szenátusi különbizottság által már megvizsgált dokumentumokat tartalmazza: a Securitate központi szervei és megyei kirendeltségei által 1989 decemberében készített iratokat, a Securitate által készített fotók, videó- és hangfelvételek jegyzékét, a Securitate 1989 decemberében megsebe-

sült vagy meghalt tisztjeiről szóló kimutatást és a szekustisztek 1989. december 15–22. között teljesített küldetéseinek – a későbbi SRI által összeállított – jegyzőkönyveit.

Eduard Hellvig, a SRI igazgatója leszögezte: nemcsak a kommunizmusnak, hanem az állam megtorló gépezetként működő, az ország érdekei helyett a kommunista párt védelmét szem előtt tartó Securitaténak is jelentős szerepe volt az 1989-es kommunistaellenes

tüntető ellen elkövetett vérengzésekben. Hozzátette: áldozatok százainak hozzátartozói és románok milliói várnak ma is arra, hogy megtudják az igazságot az 1989-es véres eseményekről, ezért döntött úgy a hírszerző szolgálat, hogy feloldja az ezzel kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentumok titkosítását. Hellvig szerint az SRI ezzel hozzá akar járulni ahhoz, hogy a román állam jogi értelemben is végképp elítélje a kommunizmust. A román hírszerzés a kommunista diktatúra megdöntésének 33. évfordulójára időzítette a forradalommal kapcsolatos iratok közzétételét.

Az MTI emlékeztet: Románia több mint három évtizeddel a tör-

ténelmi fordulat után sem szolgáltatott igazságot a forradalom sebesültjeinek és a halálos áldozatok hozzátartozóinak, annak ellenére, hogy emiatt az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) is elmarasztalta. A katonai ügyészség idén augusztusban ismét vádat emelt az 1989-es forradalom ügyében Ion Iliescu volt államfő és több magas rangú egykori román katonai vezető ellen, miután a korábban benyújtott vádiratot a legfelsőbb bíróság szabálytalanságok miatt visszaküldte az ügyészséghez. A 92 éves volt elnököt és két, még életben lévő feltételezett bűntársát emberiség elleni bűncselekményekkel, 862 ember halálát és 2150

ember sebesülését okozó katonai diverzió megszervezésével vádolják. Az ügyészek szerint 1989 decemberében, Nicolae Ceausescu kommunista diktátor elűzése után az állam politikai és katonai vezetését a Ion Iliescu vezette Nemzeti Megmentési Front Tanácsa (CFSN) ragadta magához, amely hatalmának legitimálása érdekében rémhírkeltéssel provokált ki fegyveres összetűzéseket. A 12 kötetre rúgó, 3280 lapot tartalmazó vádirat szerint 1989. december 22. (a diktátor menekülési kísérlete) és december 30. között mintegy 12 millió 600 ezer tőlényt löttek ki Romániában.